

KOMENTÁŘ – UPOZORNĚNÍ NA NÁLEZ ÚSTAVNÍHO SOUDU

Ministerstvo vnitra v souvislosti s legislativní změnou vydalo v září 2025 „Metodické doporučení k novele zákonů o ÚSC¹ v oblasti odměňování členů zastupitelstev ÚSC (krácení výše odměn členů zastupitelstev ÚSC při současném výkonu funkcí na více samosprávných celcích) s účinností od 1. 1. 2026“.

V souvislosti s touto legislativní změnou se také skupina 22 senátorů následně domáhala u Ústavního soudu zrušení vybraných souvisejících ustanovení. Dne 6. 5. 2026 byl návrh zamítnut **nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 46/25**. V podrobnostech odkazujeme na zdůvodnění [ZDE](#). Z tohoto důvodu bylo výše uvedené metodické doporučení dočasně staženo. Po vyhodnocení uvedeného nálezu lze konstatovat následující.

Ve vztahu k vydanému metodickému doporučení je třeba předně poznamenat, že je třeba vzít v potaz kontext, v němž se Ústavní soud k právní úpravě vyslovil. Tím je posouzení její namítané protiústavnosti, nikoliv primárně její interpretace pro účely aplikace v praxi, kterou Ústavní soud uvedl na okraj v odůvodnění svého nálezu v pasáži rozebírající legislativně technické nedostatky napadeného zákona. Pokud tak jde o souběhy zastupitelských funkcí uvnitř statutárních měst či hlavního města Prahy, Ústavní soud sice naznačuje možnost teleologického výkladu, a tedy i krácení odměn i v případě těchto souběhů (viz body 98 a 99), na druhou stranu v bodě 100 připouští i možnost jiného výkladu. V bodě 95 však přitom uvedl, že „*Výklad nejasností v právní úpravě, která takové intenzity nedosahuje, je přitom věcí obecných soudů*“. Ústavní soud tedy sám naznačil, že není jeho ambicí jednoznačně (až závazně – a už vůbec ne ve smyslu čl. 89 odst. 2 Ústavy) zákon interpretovat či dotvářet.

Máme tak za to, že závěry Ústavního soudu vyslovené v jeho nálezu Pl. ÚS 46/25 nejsou natolik kategorické, že by na jejich základě bylo možné formulovat či měnit metodické doporučení Ministerstva vnitra v otázce krácení odměn uvnitř statutárních měst či hlavního města Prahy (žádný právní předpis takovouto povinnost výslovně nestanovuje), které by hovořilo s autoritou, která je u tohoto typu doporučení ze strany ÚSC očekávána. V neposlední řadě je také možné upozornit na riziko, že by obecné soudy mohly zvolit jiný než Ústavním soudem nastíněný teleologický výklad a hrozilo by možné doplácení rozdílu v odměnách vůči všem dotčeným zastupitelům.

Metodické doporučení vydané Ministerstvem vnitra v září 2025 k této problematice proto zůstává beze změn.

S ohledem na výše uvedené však také upozorňujeme, že Ministerstvo vnitra není oprávněno podávat závazná stanoviska k zákonům o ÚSC či nálezům Ústavního soudu. Je proto na rozhodnutí příslušného statutárního města nebo hlavního města Prahy, zda budou případně nález interpretovat tak, že odměny mají být kráceny i při souběhu funkcí v zastupitelstvu městské části nebo městského obvodu. V případě sporu by v konkrétním případě musel o správnosti takového výkladu rozhodnout soud.

Ministerstvo si je vědomo nedostatků této právní úpravy a z tohoto důvodu je již připravena legislativní změna, která je v legislativním procesu a předběžně se očekává nabytí její účinnosti od 1. 1. 2027.

Nad rámec lze dále poznamenat, že metodické doporučení bylo současně posouzeno Ministerstvem práce a sociálních věcí z hlediska možnosti krácení v případě shodné výše odměn a dalších aspektů. Lze doplnit, že pokud by v aplikační praxi došlo k faktické nerealizaci krácení odměn kvůli např. vzájemné neinformovanosti, tak pokud nastane situace, kdy by odměny měly být kráceny, není namístě ze zastupitelů snímat odpovědnost za vrácení neprávem vyplacených částek, neboť skutečnost, že jim nižší odměna má být vyplácena ve zkrácené výši, vyplývá přímo ze zákona. Pouze v případě shodných odměn není tato odpovědnost přímo na zastupitelích, ale půjde spíše k tíži územních samosprávných celků.

¹ V textu dále používána zkratka pro územní samosprávné celky „ÚSC“.